

Krav til dokumentasjon av egenskaper for konstruksjonsstål i byggverk i Norge

Knut E. Moen & Cato Dybdahl

Innhold

- Uttalelse fra DibK
- Brev fra Norsk Stål om bruk av offshore-kvaliteter onshore
  - Eurocode 3-1-1 2015
- Uttalelse fra Standard Norge
- Artikkel i Stålbygg med konklusjon

Uttalelse fra DibK

- **Krav til bruk av byggevarer i byggverk**

- Byggteknisk forskrift (TEK17) § 3-1 stiller krav om at «En byggevare skal ha forsvarlige egenskaper, som bidrar til at byggverk oppfyller kravene i denne forskriften. Egenskapene må kunne dokumenteres.» Produktet må ha egenskaper som medvirker til at byggverket som helhet tilfredsstiller forskriftens krav. Det er tiltakshaver og de ansvarlige foretak i byggesaken som har ansvar for å velge produkter slik at byggverket som helhet tilfredsstiller de materielle kravene i forskriften.

- Lastbærende komponenter i stål faller inn under den harmoniserte standarden NS-EN 1090-1. Det er derfor krav om CE-merke og ytelseserklæring av de lastbærende komponentene av stål. Når en prefabrikkert stålkonstruksjon er tilvirket på et verksted, skal verkstedet angi konstruksjonens ytelser i form av CE-merking og ytelseserklæring før konstruksjonen skal leveres til byggeplassen.

- For å sikre at produsent eller stålverkstedet har denne dokumentasjonen, er produksjonen av prefabrikkerte stålkonstruksjoner underlagt en sertifisering fra et tredjepartsorgan (teknisk kontrollorgan). Dette følger av NS-EN 1090-1, pkt. ZA.2.1 som sier at lastbærende komponenter i stål er i system 2+ for system for attestering av samsvar.

- På vår nettside der du finner en veiviser om hvilke krav som stilles til dokumentasjon på prefabrikkerte stålkonstruksjoner.

- Hva angår standardene NS-EN 1993 og NS-EN 10225-1 som du nevner, kan vi ikke uttale oss om disse.

Brev fra Norsk Stål:

Til våre kunder

Dato: *16.09.2019*
Deres ref.:
Vår ref.:

Bruk av offshorekvaliteter og kaldformingskvaliteter i bygg underlagt EN1090

Stål som er sertifisert ihht offshorestandarden NS-EN 10225 kan benyttes onshore og CE-merkes ihht NS-EN 1090-1.

Fordi det er så vanlig med offshorekvaliteter på norsk lagre foreslo Norsk Stålforbund å tillate bruk av NS-EN 10225 i det nasjonale tillegget til Eurokode 3-1-1. Dette var på høring vinteren 2014 og er nå vedtatt. Standard Norge publiserte 1. juni 2015 en revidert utgave av nasjonalt tillegg (NA) til Eurokode 3-1-1 som tillater bruk av NS-EN 10225.

Selv om det er full tilgang til å benytte NS-EN 10225 og i tillegg NS-EN 10149 i EN1090 godkjente konstruksjoner i Norge er det opp til hver bedrift å deklarere dette i henhold til EN 1090 – 3-1-1. Det må tillegges at stål i henhold til verken NS-EN 10225 eller NS-EN10149 kommer med CE merke på sertifikatene, da dette ikke er mulig. Det er likevel full anledning til å benytte disse.

Med vennlig hilsen

NORSK STÅL

Ingvald Aase
Divisjonssjef MMI

Eurocode 3-1-1 2015

Nasjonalt tillegg NA (informativt)
Nasjonalt bestemte parametere ved bruk av NS-EN 1993-1-1 i Norge

NA.3.1 Materialer - Generelt

NA.3.1(2) Standarden gjelder for de stålsortene som er gitt i Tabell 3.1. I tillegg kan stål etter NS-EN 10225 benyttes.

NA.3.2.1 Materialegenskaper

NA.3.2.1(1) Fasthetsegenskapene til konstruksjonsstål kan antas i samsvar med tabell 3.1. Det er adgang til å bruke de verdier som angis i produktstandarden for vedkommende stålsort. For stålsorter etter NS-EN 10225 benyttes verdiene som er angitt i produktstandarden.

Uttalelse fra Standard Norge

- Krav til hvilke byggevarer som kan omsettes i Norge er gitt i *Forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK)*. DOK åpner for byggevarer med og uten CE-merking i henholdsvis del II og III. Se gjerne også artikkel om temaet her: https://stalbygg.stalforbund.no/materialer-i-fokus/prefab-stal-ma-alle-bestanddeler-vaere-ce-merket/
-
- For at prosjekteringsreglene i NS-EN 1993-1-1 skal være gyldige, gjelder de tekniske kravene som er stilt til materialegenskaper, og der man benytter produktstandarder for stål som ikke er referert, må man sjekke at de oppfyller kravene som er stilt her.

Konklusjon

Dermed er tolkningen at det er lovlig i Norge å både markedsføre, omsette og bruke som byggevare stålprodukter etter både harmoniserte og ikke-harmoniserte europeiske tekniske spesifikasjoner, herunder produkter av konstruksjonsstål etter både NS-EN 10025- og NS-EN 10225-seriene. Både direkte på byggeplass og som bestanddeler i prefabrikkerte stålkonstruksjoner. Dette så lenge kravene i byggevareforskriften (DOK) til ytelseserklæring, og CE-merke i tilfelle spesifikasjonen er harmonisert, er oppfylt.

SINTEF

Teknologi for et bedre samfunn